

El memorial de les Camposines, a la Fatarella, recorda els morts a la batalla de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

Guerra Civil

Dues investigacions inèdites documenten les morts de brigadistes internacionals

La majoria dels casos corresponen a la batalla de l'Ebre, amb un balanç de més de 30.000 baixes, 75.000 ferits i 15.000 presoners

DIARI DE TARRAGONA
CORBERA D'EBRE

Dues recerques inèdites permeten oferir dades exhaustives sobre els combatents antifeixistes de les brigades internacionals que van lluitar a la Guerra Civil a Catalunya, i hi van morir o desaparèixer. El Departament de Justícia i Qualitat Democràtica ha publicat els estudis en el marc del programa Alvah Bessie, enfocat en la recerca dels brigadistes internacionals. En concret, es documenten 268 voluntaris internacionals, la majoria italians i combatents de la Brigada Garibaldi i del batalló Txec-Balcànic. En la majoria dels casos es pot constatar, per primera vegada, el possible lloc de desaparició. A més, s'ha pogut actualitzar la llista global de voluntaris internacionals a Catalunya, que ja inclou 1.139 noms.

«El programa Alvah Bessie, i en concret aquests dos estudis, consoliden el reconeixement als brigadistes internacionals com a part essencial de la memòria democràtica a Catalunya», ha assegurat el director general de Memòria Democràtica, F. Xavier Menéndez.

«La recerca continuada que impulsa la Generalitat reforça el

ferm compromís amb el rigor històric, la memòria de les víctimes i la màxima del Mai Més», ha afegit.

El primer dels treballs, 'Itàlia. Voluntaris i voluntàries antifeixistes desapareguts a Catalunya durant la Guerra Civil', ha permès documentar un total de 208 casos de combatents italians morts o desapareguts durant la Guerra a Catalunya.

D'aquest conjunt, 169 casos corresponen a la batalla de l'Ebre,

S'ha actualitzat la llista de voluntaris internacionals, fins als 1.139 noms

mentre que la resta es distribueixen entre hospitals de Catalunya, els Fets de Maig de 1937, la retirada republicana de 1939 i altres contextos vinculats a la guerra o a la repressió.

Molts d'aquests voluntaris havien marxat de la Itàlia de Mussolini i es van integrar en l'anomenada Brigada Garibaldi, i també apareixen referenciats en el segon treball publicat. En concret, 166 dels combatents italians que apareixen en el primer tre-

ball també figuren en el segon estudi.

Aquest segon treball analitza els 363 combatents de la Brigada Garibaldi i del Batalló Divisoriari Txec-Balcànic, i ofereix per primera vegada una relació exhaustiva dels combatents en aquestes brigades, principalment durant el setembre de 1938 al front de l'Ebre.

Així mateix, presenta una anàlisi detallada, i fins ara inèdita, dels moviments militars d'aquestes unitats a Catalunya.

La recerca ha permès documentar un total de 363 combatents morts o desapareguts, 226 dels quals eren brigadistes internacionals. En la majoria dels casos s'ha pogut acotar també el lloc de la desaparició. Els 137 restants són de probable nacionalitat espanyola.

La Brigada Garibaldi i el batalló Txec-Balcànic es van incorporar a la batalla de l'Ebre el setembre de 1938 amb l'objectiu de protegir l'àrea de les Camposines davant la pressió creixent de l'exèrcit franquista.

Durant la Guerra Civil, entre 35.000 i 40.000 persones de més de cinquanta països van combatre el feixisme a Espanya, majoritàriament a través de les Brigades Internacionals.